

Grovfoderpriser & selvforsyning

Morten Nyland Christensen

5 December 2022

STØTTET AF
Promilleafgiftsfonden for landbrug

SEGES
INNOVATION

Agenda

- Grovfoderpriser
 - Hvilke findes
 - Forskelle
 - Prisniveau 2023
- Selvforsyning
 - Status fra 2020 analyse
- Proteinafgrøder
 - Er det økonomisk rentabelt med dansk protein?

Priser på grovfoder

- Hvorfor findes der forskellige grovfoderpriser
 - Markedet for grovfoder er ikke likvid
 - Få handler i forhold til korn
 - Dataforudsætninger er forskellige
 - Priserne anvendes til forskellige formål
 - Salg
 - Ekstern
 - Intern
 - Driftsøkonomi
 - Optimering

Priser på grovfoder

- **Intern overførselspris**
 - Hvad er en gennemsnitlig omkostning for at producere en FEN i DK
 - Modelbaseret på Farmtal Online og regnskabsudtræk
 - Anvendes til handelen mellem stald og mark

Priser på grovfoder

- **Intern overførselspris**

- Hvad er en gennemsnitlig omkostning for at producere en FEN i DK
 - Modelbaseret på Farmtal Online og regnskabsudtræk
- Anvendes til handelen mellem stald og mark

- **Fremstillingspris**

- Hvad koster det at producere for den enkelte landmand
 - Faktiske omkostninger inklusiv ejeraflønning og forrentning
- Benchmark

Priser på grovfoder

- **Intern overførselspris**

- Hvad er en gennemsnitlig omkostning for at producere en FEN i DK
 - Modelbaseret på Farmtal Online og regnskabsudtræk
- Anvendes til handelen mellem stald og mark

- **Fremstillingspris**

- Hvad koster det at producere for den enkelte landmand
 - Faktiske omkostninger inklusiv ejeraflønning og forrentning
- Benchmark

- **Optimeringspris**

- Hvilken pris gør økonomien i grovfoder ens med et alternativ
 - Regner på alle de omkostninger der er forskellige mellem afgrøderne
- Handelspris og optimering af sædskifte

	OPGØRELSE DRIFTSGRENSANALYSE OG BUSINESS CHECK			BUDGETKALKULER VEJLEDENDE GROVFODERPRIS	
	Fremstillingspris	Beregnet, intern pris	Optimeringspris	Intern grovfoderpris	Optimeringspris
Stykomkostninger	X	X	X	X ³	X ³
Maskinomkostninger inkl. arbejde	X	X ¹	X	X ³	X ³
Øvrige omkostninger og indtægter	X	X	X		
Renteomkostning af jordværdi	X				
Faktisk forpagtningsafgift	X	X		X ⁴	
Renteomkostninger af faktisk gæld		X ²			
EU-støtte	X	X		X ⁵	
DB II for salgsafgrøder					X
Rest til jordleje før EU-støtte for salgsafgrøder			X		
Beregnete omkostninger i alt	X	X	X	X	X

1) Der forrentes kun gældsprocenten af inventarsaldoen ved den beregnede interne pris (eks. 66 %).

2) Der forrentes kun gældsprocenten af jordværdien ved den beregnede interne pris (eks. 66 %).

3) Omkostningerne er baseret på norm fra budgetkalkuler.

4) Forpagtningsafgiften i den vejledende interne pris er baseret på den gennemsnitlige realiserede forpagtningsafgift fra foregående år.

5) EU-støtten i den vejledende interne pris er sat til værdien af en standardrettighed uden tillæg, da forpagtet jord formodes at være uden kvægtillæg.

Figur 1. Omkostningsposter, der indgår i beregningen af de forskellige grovfoderpriser

Priser på grovfoder

- Produktionsomkostninger er ikke lig med salgspris
 - Hvor meget skal der være i fortjeneste?
- Nogle omkostninger er variable og andre er faste
 - Jordleje er ikke forskellige afhængig af om der dyrkes majs eller korn
 - At det er en kapacitetsomkostning betyder ikke det er en fast omkostning
- Hvad er alternativet til at dyrke/fodre med foderemnet
 - Korn, frø, kartofler?
 - Kan være forskellig fra landmand til landmand
 - Tilgængelighed af gylle

Optimeringsprisberegner

- Vigtige faktorer
 - Udbytter
 - Kornpris
 - Gyllemængde
 - Gødningspris

- calconic.com/majshels-d/

SEGES
INNOVATION

Optimeringspris majshelsæd 2022

Vælg Jordtype og driftsform

JB 1-4 m. vanding - Konv.

Baseret på Farmtal Online kalkuler for 2022, samt at dyrker af grovfoderet betaler alle omkostninger til gyllekørsel og transport af majs til ensilageplads. Tildækning af stak og plastik er taget ud af kalkulen for majs. Gyllen er ikke indregnet med en værdi i beregningen, men er til gengæld med til at reducere optimeringsprisen. Hvilket er en konsekvens af, at majsene ikke har udgifter til gødning ud over startgødning.

Nettoudbytte majs - udfodret / solgt

11200

+

FEN pr. ha

Arbejds- og maskinomkostninger majs - Afregnes majsene på rod reduceres omkostningerne i kalkulerne med 1.800 kr. pr. ha

6800

+

kr. pr. ha

Økonomi i alternativ afgrøde

Ved at vælge beregnet DBII kan der udregnes et alternativt dækningsbidrag på vårbyg med tilpassede forudsætninger. Vælges i stedet specificeret DBII, så kan et alternativt DBII indtastes direkte.

Beregn økonomi i alternativ eller specificer DBII

Beregnet DBII

Udbytte vårbyg, kg kerne salg

5900

+

kg pr. ha

Nettosalgsspris vårbyg

2.20

+

kr. pr. kg

Vil der alternativt anvendes husdyrgødning

☐ Ja

☒ Nej

Handelsgødningspris N-27

4.70

+

kr. pr. kg

Arbejds- og maskinomkostninger vårbyg

6600

+

kr. pr. ha

Beregnet DBII alternativ afgrøde

3798 kr. pr. ha

Resultat

Optimeringspris

122 øre pr. FEN

Ændring i optimeringspris i forhold til udgangspunkt

0 øre pr. FEN

Transportkorrektion

Ekstra transport ud over 1 km

0

+

km

Ekstraomkostninger til transport

0 øre pr. FEN

Få resultaterne på mail

Email

POWERED BY

CALCONIC

More calculator widgets Knowledge base

Send resultat

Handel med grovfoder

- To konkrete landmænd skal være enige om prisen
- Der er ikke nødvendigvis en given pris
 - Hvem skal have fortjenesten?
 - Der kan være situation hvor der ikke er en handel, selvom begge kunne tjene på det
- Risiko
 - Hvornår sættes priserne
 - Udbytterisiko
 - Overdragelsesrisiko

Forventet prisniveau

Tabel 1 Grovfoderpriser - konventionelt dyrkede afgrøder

Intern pris - grovfoder	Øre pr. FEN			
Afgrøde	2021	2022	2023	2024
Majs til helsæd	99	105	113	113
Kolbemajs	115	122	132	132
Helsæd (korn)	125	125	134	134
Græs (ensilage af slæt og efterslæt)	132	140	150	150
Roer	118	125	129	129
Gennemsnit - Gul pris (majs helsæd)	99	105	113	113
Gns. grøn pris (ens.slæt, eft.slæt, helsæd korn)	131	138	148	148
Gennemsnit alle	115	122	131	131
Pris afgræsning - omdrift	87	130	158	158

Optimeringspris - grovfoder	Øre pr. FEN			
Afgrøde	2021	2022	2023	2024
Majs til helsæd	81	111	96	96
Kolbemajs	91	124	108	108
Helsæd (korn)	102	134	111	111
Græs (ensilage)	113	149	131	131
Afgræsning - omdrift	50	156	122	122
Roer	108	139	119	119
Gennemsnit alle	90	137	117	117

Tabel 2. Grovfoderpriser - økologiske afgrøder

Intern pris - grovfoder	Øre pr. FEN			
Afgrøde	2021	2022	2023	2024
Majs til helsæd	131	130	136	136
Helsæd (korn)	131	131	143	143
Græs (ensilage)	140	140	143	143
Gennemsnit alle	137	137	143	143
Pris afgræsning - omdrift	76	76	81	81

Optimeringspris - grovfoder	Øre pr. FEN			
Afgrøde	2021	2022	2023	2024
Majs til helsæd	110	182	186	186
Helsæd (korn)	108	196	205	205
Græs (ensilage)	118	204	204	204
Afgræsning - omdrift	41	183	183	183
Gennemsnit alle	91	195	196	196

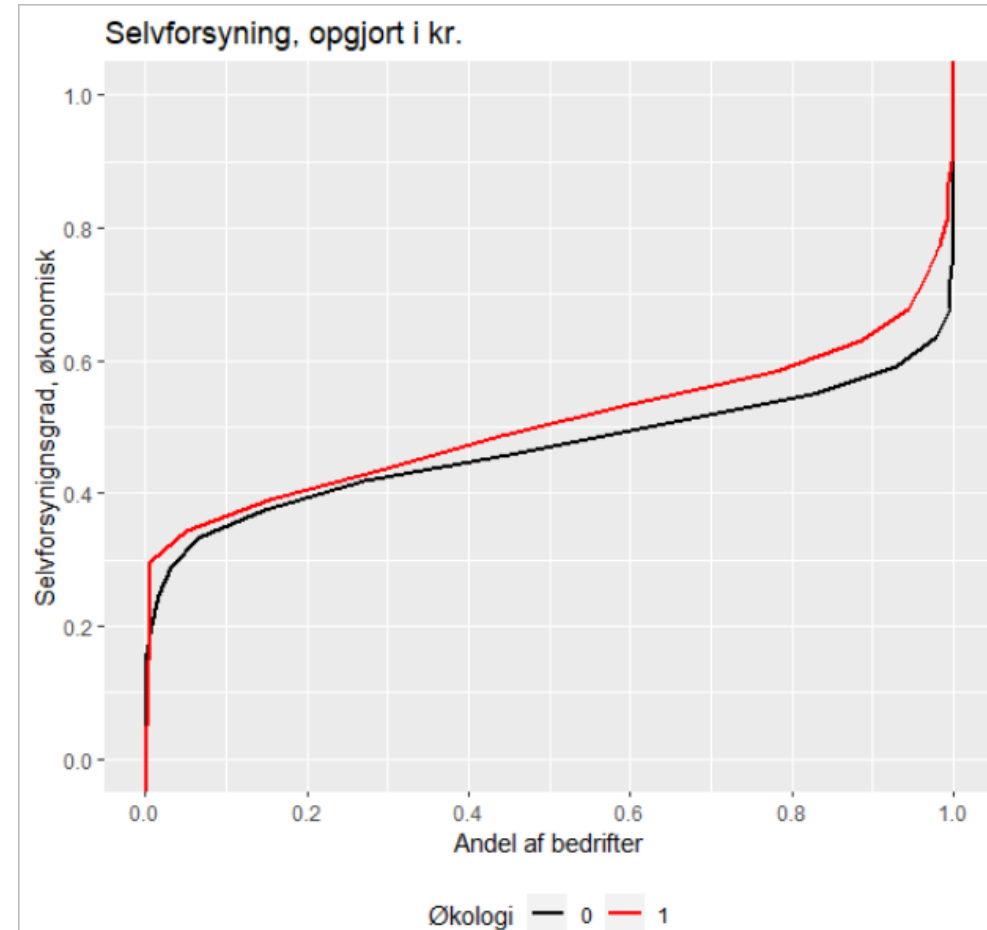
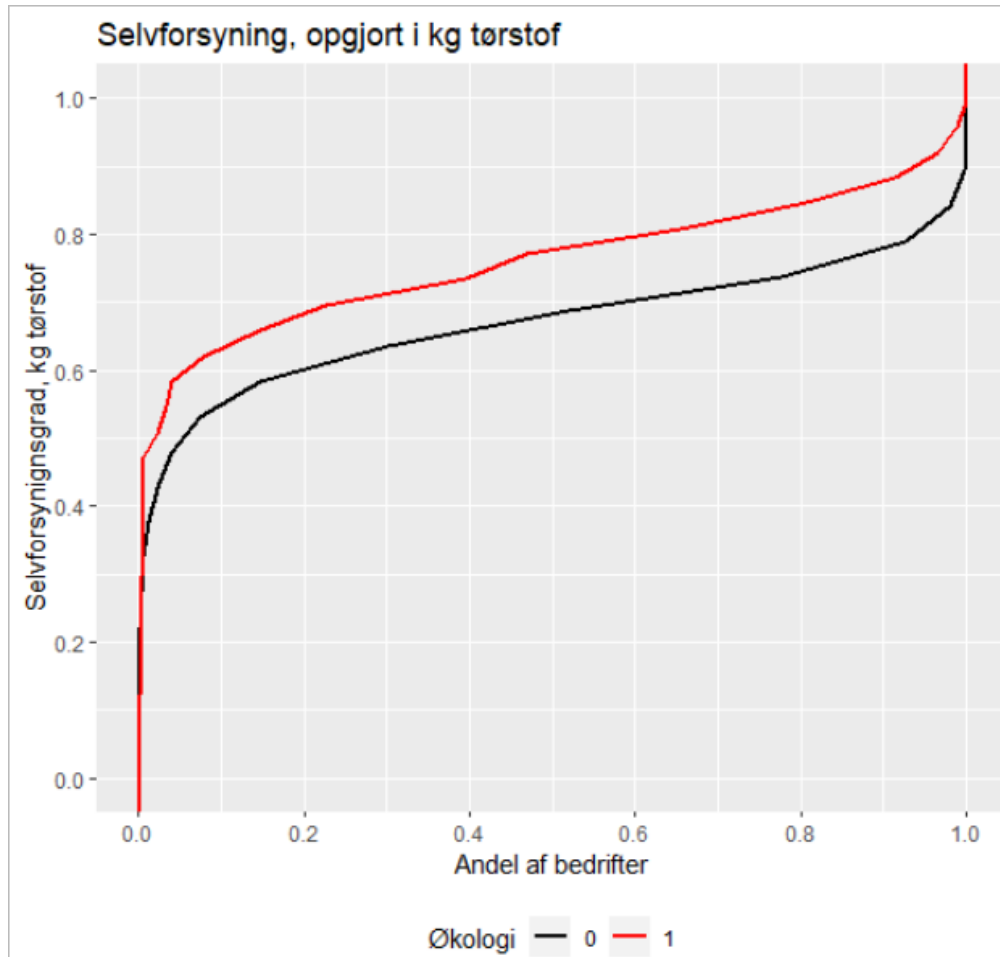
2023

- Fremstillingspris bliver høj
 - Lavere EU-præmie
 - Høje renteomkostninger
 - Stigende maskinstations- og gødningsomkostninger
- Intern priser er steget med 5-10 øre i snit
- Optimeringspris
 - Meget afhængig af priser på korn.
 - Økonomien i planteavl er i 2023 er ikke nødvendigvis så godt som 2022
 - En kornpris på 2 kr. kan blive udfordret af omkostninger.

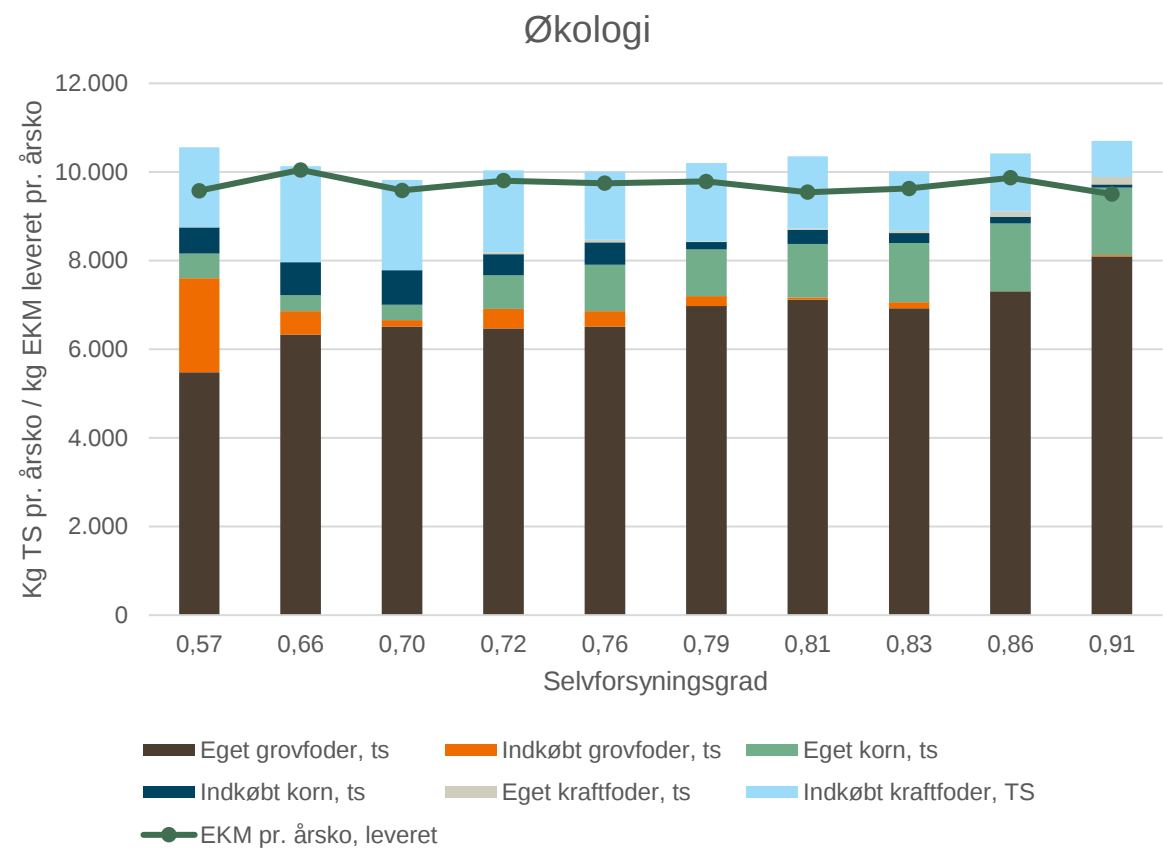
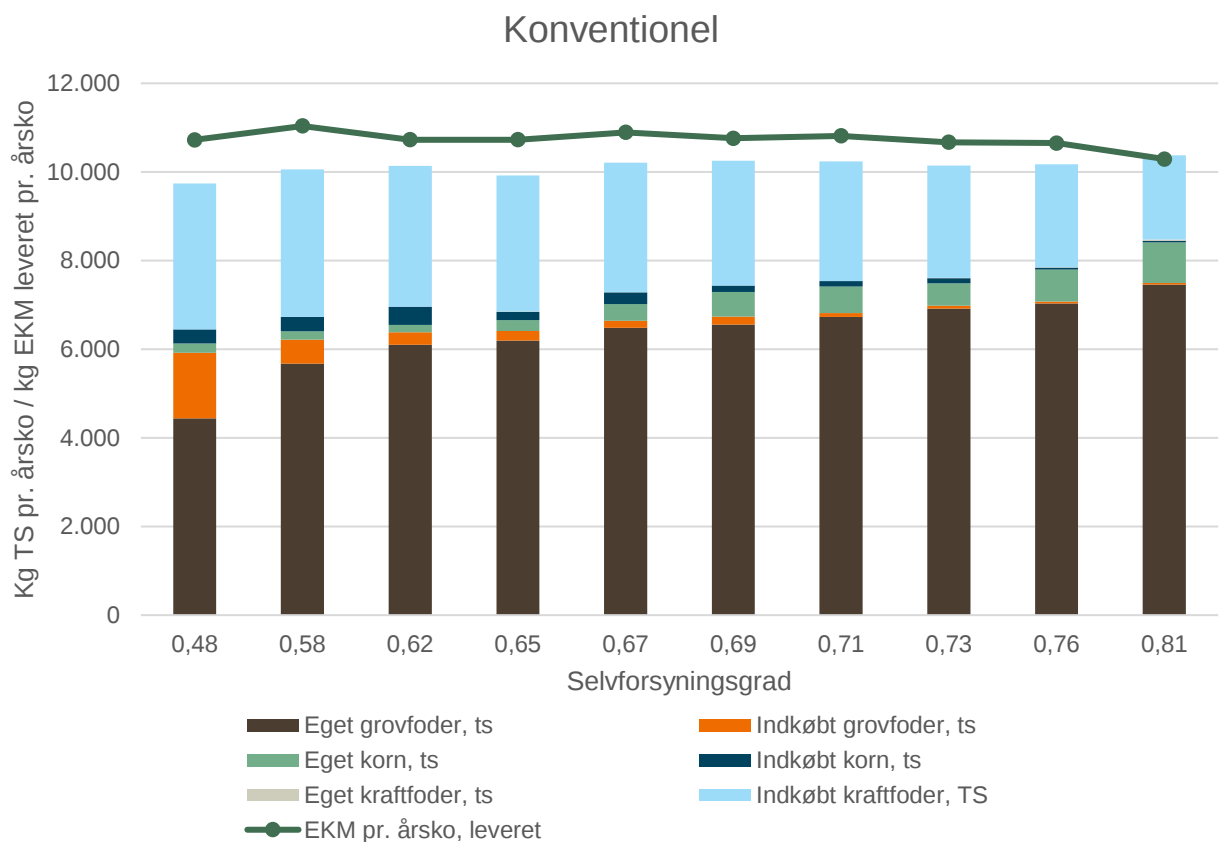
Selvforsyning

- Status fra 2020 analyse

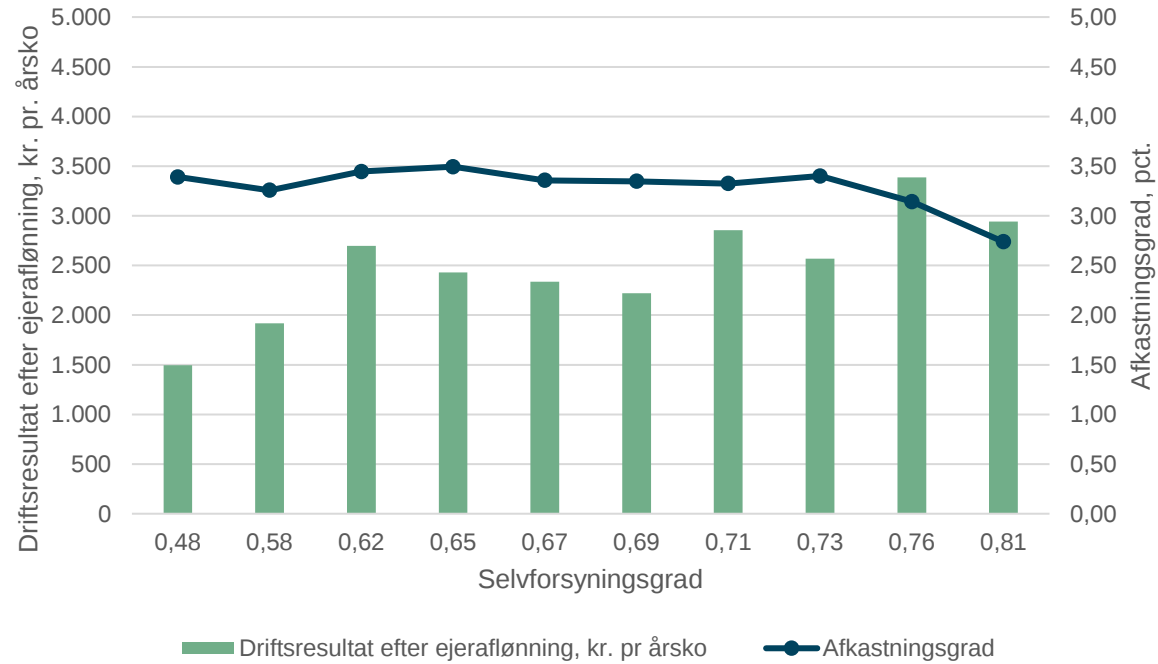
Selvforsyning

Selvforsyning i fodringen

Konventionel

Økologi

